

Bijlage A | Overzicht instrumenten

Dit overzicht is door de Rekenkamer gemaakt op basis van ontvangen documenten en gesprekken met de ambtelijke organisatie. Het overzicht bevat de instrumenten die de provincie Flevoland inzet om de doelen met betrekking tot wonen te realiseren. In hoofdstuk 3 is de Rekenkamer ingegaan op de werking / uitvoering van de voornaamste instrumenten die betrekking hebben op de balans van vraag en aanbod op de woningmarkt. Deze instrumenten zijn in het overzicht aangegeven met een stip (●).

Instrumenten	Toelichting	H3
Afstemming		
Overleg	Via formeel en informeel overleg wil de provincie aan de voorkant bijsturen. Een goede verstandhouding met de gemeenten is hiervoor een randvoorwaarde. Daarnaast leidt het overleg in sommige gevallen tot bestuurlijke afspraken (bijvoorbeeld in de MRA, het MIRT, Lelystad Next Level, RRAAM, Almere 2.0 en de Woondeal). ¹²⁵	●
Onderzoek		
Participatie landelijk WoonOnderzoek Nederland (WoON)	Het <u>WoON</u> geeft inzicht in de woonsituatie van Nederlandse huishoudens, hun wensen ten aanzien van het wonen en de woonomgeving en de keuzes die zij maken op de woningmarkt. ¹²⁶	●
WiMRA (samenwerking met MRA)	Het onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' (WiMRA) geeft de ontwikkelingen op de woningmarkt weer in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en gaat in op de positie van de verschillende regio's daarbinnen. Almere en Lelystad vormen binnen de MRA samen één regio. ¹²⁷	●
Periodiek onderzoek naar de relatie tussen wonen, woon- en verhuisgedrag en onderwijs en werkgelegenheid	Vervolg op eerder onderzoek naar de relatie tussen wonen en leren uit 2015. Het onderzoek in 2019 is uitgebreid met de relatie met werkgelegenheid. ¹²⁸	●
Eenmalig onderzoek: Starters in de MRA (samenwerking met MRA)	Onderzoek naar de woningmarkt van de MRA naar aanleiding van de crisis en de gevolgen daarvan voor Flevoland en de MRA. Dit onderzoek was op moment van schrijven (augustus 2019) nog niet gereed. ¹²⁹	
Regelgeving		
Inpassingsplan	Deze instrumenten kunnen door de provincie op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ingezet worden. Zie het overzicht <u>Rolverdeling bij wonen</u> voor een toelichting per instrument.	●
Proactieve aanwijzing		
Formeel vooroverleg		
Zienswijze		
Reactieve aanwijzing		
Beroep		

¹²⁵ Provincie Flevoland, ambtelijk interview, 9 april 2019 & Provincie Flevoland, e-mails, 2 april en 18 juni 2019

¹²⁶ Rijk (2019), www.woononderzoek.nl

¹²⁷ Metropoolregio Amsterdam (2018), Wonen in de Metropoolregio Amsterdam 2017, p. 10 & Provincie Flevoland, e-mail, 30 april 2019

¹²⁸ Provincie Flevoland, e-mail, 30 april 2019

¹²⁹ Provincie Flevoland, e-mail, 30 april 2019

Instrumenten	Toelichting	H3
Aanjagen en stimuleren		
Flexibele schil (samenwerking met MRA)	Extra personele capaciteit en expertise (o.a. vergunningverleners, juristen en planeconomen). Gemeenten in de MRA kunnen een beroep doen op de flexibele schil als het ze zelf niet lukt om de capaciteitsvraag op te lossen. ¹³⁰	●
Overig		
Beïnvloeding en participatie	Met betrekking tot het Rijk levert de provincie input voor de Nationale Woonagenda en de omgevingsvisie (advies stedelijk knooppunten). Ook participeert de provincie in trajecten van gemeenten om te komen tot een woonvisie en sluit het aan bij visitaties van woningcorporaties. Gemeenten worden ook ondersteund bij de vertaling van landelijke prognoses zoals de bevolkingsontwikkeling. ¹³¹	●
Lelykracht	Een samenwerking tussen meerdere partijen waarbij projecten gericht op het verbeteren van welzijn en zorg gefinancierd kunnen worden. ¹³²	
Lelystad next level	Samenwerking met het Rijk en de gemeente Lelystad, gericht op de ontwikkeling van Lelystad tot een aantrekkelijke en duurzame stad. ¹³³	●
Convenant circulair bouwen, renoveren en slopen	De woningcorporaties in Flevoland en de provincie Flevoland willen ervoor zorgen dat circulair opdrachtgeverschap en circulair bouwen, renoveren, repareren en slopen plaatsvindt. ¹³⁴	

¹³⁰ Metropoolregio Amsterdam (2019), Actieprogramma Woningproductie MRA 2018-2025, p. 7 & Provincie Flevoland (2018), Bijdrage aan Flexibele Schil Metropoolregio Amsterdam

¹³¹ Provincie Flevoland, ambtelijk interview, 9 april 2019

¹³² Lelykracht (2019), lelykracht.nl & Provincie Flevoland, ambtelijk interview, 9 april 2019

¹³³ Provincie Flevoland (2018), PS Mededeling Lelystad Next Level & Provincie Flevoland, ambtelijk interview, 9 april 2019

¹³⁴ Woningcorporaties Flevoland en provincie Flevoland (2019), Convenant circulair bouwen, renoveren en slopen, Provincie Flevoland (2019), www.flevoland.nl & Provincie Flevoland, e-mail, 20 mei

Bijlage A | Overzicht instrumenten

Dit overzicht is door de Rekenkamer gemaakt op basis van ontvangen documenten en gesprekken met de ambtelijke organisatie. Het overzicht bevat de instrumenten die de provincie Noord-Holland inzet om de doelen met betrekking tot wonen te realiseren. In hoofdstuk 3 is de Rekenkamer ingegaan op de werking/uitvoering van de voornaamste instrumenten die betrekking hebben op de balans van vraag en aanbod op de woningmarkt. Deze instrumenten zijn in het overzicht aangegeven met een stip (●).

Instrumenten	Toelichting	H3
Regionaal samenwerken en overleg		
Regionale Actie Programma's (RAP's)	De provincie en de Noord-Hollandse gemeenten hebben per regio uitgangspunten en acties afgesproken op het gebied van nieuwe woningbouw en bestaande bouw. Deze afspraken staan in de regionale actieprogramma's. Voor de regio's bestaat de mogelijkheid om voor projecten uit het actieprogramma subsidie aan te vragen via de Uitvoeringsregeling Woonvisie Noord-Holland. ²⁰⁸	●
Uitvoeringsregeling regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen 2017	Uitvoeringsregeling vastgesteld ter uitvoering van de PRV, om nadere regels te stellen aan de binnen de regio's door gemeenten te maken afspraken inzake nieuwe stedelijke ontwikkelingen. ²⁰⁹	●
Bestuurlijke overleggen m.b.t. updaten RAP afspraken	Jaarlijks organiseert de provincie een bestuurlijk overleg met iedere regio afzonderlijk om te bespreken in hoeverre de RAP afspraken worden waargemaakt en of er nieuwe afspraken moeten worden gemaakt. ²¹⁰	●
Ambtelijke vertegenwoordiging regionale woonoverleggen	Binnen elke RAP-regio vindt een ambtelijk woonoverleg plaats tussen regiogemeenten en de provincie. ²¹¹	●
Uitvoeringsregeling Woonvisie (Woonfonds)	Gemeenten in Noord-Holland kunnen namens een regio in aanmerking komen voor subsidie op grond van de Uitvoeringsregeling Woonvisie Noord-Holland 2016. De subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die aansluiten bij de afspraken in het door de regio en door GS vastgestelde Regionale Actieprogramma.	●
Handreiking regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen	Handreiking opgesteld ter bevordering van een goede toepassing van de uitvoeringsregeling regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen 2017. ²¹²	●

²⁰⁸ Provincie Noord-Holland (2019), www.noord-holland.nl

²⁰⁹ Uitvoeringsregeling Regionale Afspraken Nieuwe Stedelijke Ontwikkelingen 2017

²¹⁰ Provincie Noord-Holland, ambtelijk interview, 10 april 2019

²¹¹ Provincie Noord-Holland, ambtelijk interview, 10 april 2019

²¹² Provincie Noord-Holland (2018), Handreiking regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen

Regelgeving		
Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)	Vanuit de rol als beleidsmaker heeft de provincie regelgeving opgesteld. Zo heeft de provincie een PRV waarin o.a. regels zijn opgenomen over het bouwen van woningen buiten het bestaand stedelijk gebied. ²¹³ In de Uitvoeringsregeling staan regels waaraan de regionale afspraken wonen moeten voldoen. ²¹⁴	●
Inpassingsplan	Deze instrumenten kunnen door de provincie op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ingezet worden. Zie het overzicht Rolverdeling bij wonen voor een toelichting per instrument.	●
Proactieve / Reactieve aanwijzing		
Formeel vooroverleg		
Zienswijze		
Beroep		
Stimuleren woningmarkt		
Versnellingsteam Wonen	In het Versnellingsteam Wonen, voortgevloeid uit het Aanjaagteam Wonen (2018), werken twee medewerkers van de provincie aan het versnellen van de woningbouw. ²¹⁵	●
Flexibele schil	Extra personele capaciteit en expertise (o.a. vergunningverleners, juristen, planeconomen). Gemeenten in de MRA kunnen een beroep doen op de flexibele schil als het ze zelf niet lukt om de capaciteitsvraag op te lossen. ²¹⁶	●
Projectgerichte maatregelen (subsidie knelpuntenbudget)	Budget voor specifieke maatregelen voor oplossen van financiële knelpunten en versnelling van de woningbouwproductie. ²¹⁷	●
Samenwerkingsagenda met Bouwend Nederland (BNL)	Gezamenlijke agenda provincie en BNL met daarin onder andere afspraken over (versnellen van) woningbouw en duurzaamheid. ²¹⁸	●
Onderzoek, monitoring en kennisdeling		
Bijeenkomsten: klankbordgroepen marktpartijen, netwerkbijeenkomst, expertmeetings	Ad hoc worden door de provincie Noord-Holland bijeenkomsten georganiseerd voor onder andere gemeenten en marktpartijen. ²¹⁹	●
Provinciale bevolkingsprognoses / Demografische onderzoeken	Provincie geeft provinciale woningbouwprognoses een belangrijke plek in de regionale woningbouwprogrammering.	●
Monitor plancapaciteit voor de woningbouw, gezamenlijk met MRA	De provincie voert samen met de MRA jaarlijks de monitor uit, met als doel een actueel beeld te krijgen van capaciteit in woningbouwplannen. ²²⁰	●

²¹³ Provinciale Ruimtelijke Verordening

²¹⁴ Provinciale Ruimtelijke Verordening

²¹⁵ Provincie Noord-Holland, ambtelijk interview, 10 april 2019

²¹⁶ Metropoolregio Amsterdam (2019), Actieprogramma Woningproductie MRA 2018-2025, p. 7

²¹⁷ Provincie Noord-Holland, ambtelijk interview, 10 april 2019

²¹⁸ Bouwend Nederland en de Provincie Noord-Holland (2016), Samenwerkingsagenda BNL en PNH

²¹⁹ Provincie Noord-Holland, ambtelijk interview, 10 april 2019

²²⁰ Provincie Noord-Holland en Metropoolregio Amsterdam (2019), www.planacapaciteit.nl

Provinciale rapportage Monitor woningbouw, incl. monitoring RAP-afspraken	Bevat cijfers over de ontwikkeling van de woningvoorraad en huishoudens, op basis van het CBS en ABF Research. Ook is de ontwikkeling van plancapaciteit meegenomen.	●
WiMRA (samenwerking met MRA)	Het onderzoek 'Wonen in de Metropoolregio Amsterdam' (WiMRA) geeft de ontwikkelingen op de woningmarkt weer in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en gaat in op de positie van de verschillende regio's daarbinnen. ²²¹	●
Overige (verdiepings)onderzoeken	Bijvoorbeeld de verdiepingsonderzoeken naar knelpunten bij woningbouwplannen, met als doel inzichtelijk maken of projecten op schema liggen, waar kwetsbaarheden liggen en wat nodig is om knelpunten weg te nemen.	●
Overige		
Pilot Waterland	Gebiedsgerichte aanpak woningbouw in Bufferzone, op voorwaarde van bijdrage aan versterken recreatieve functie.	
Pilot Leefbaarheid en Wonen	In de regio Zuid-Kennemerland/IJmond is een project gestart dat bijdraagt aan het langer zelfstandig thuiswonen van senioren en mensen met een zorgvraag.	
Resultaten "Alliantie Leefbaarheid en Voorzieningen"	Alliantie van kleine kernen die zich hard maken voor de leefbaarheid van kernen in de provincie.	
Servicepunt Duurzame Energie	Het Servicepunt, ingericht voor regio's, gemeenten en woningbouwcorporaties, heeft als primaire focus dat er projecten worden gestart om een aardgasvrije gebouwde omgeving te realiseren. ²²²	
Uitvoeringsregeling collectieve zelfbouw	Subsidie met als doel mensen te stimuleren om met elkaar woningen te bouwen, door bouwgrond met of zonder aanwezige gebouwen te verwerven en samen opdracht te geven tot het (ver-)bouwen van de eigen woning. ²²³	
Warmtetransitie gebouwde omgeving op wijkniveau	Gemeenten stimuleren om op wijkniveau te verduurzamen op warmtevoorziening. ²²⁴	
Innovatieve financiering duurzaamheidsmaatregelen	Subsidie met als doel om ontwikkeling van nieuwe financieringsvormen te ondersteunen. ²²⁵	
Regionaal energiebesparingsprogramma woningen	Subsidie voor verduurzamingsmaatregelen.	

²²¹ Metropoolregio Amsterdam (2018), Wonen in de Metropoolregio Amsterdam 2017

²²² Servicepunt Duurzame Energie (2019), servicepuntduurzameenergie.nl

²²³ Provincie Noord-Holland (2019), www.noord-holland.nl

²²⁴ Provincie Noord-Holland (2019), www.noord-holland.nl

Bijlage A | Overzicht instrumenten

Dit overzicht is door de Rekenkamer gemaakt op basis van ontvangen documenten en gesprekken met de ambtelijke organisatie. Het overzicht bevat de instrumenten die de provincie Utrecht inzet om de doelen met betrekking tot wonen te realiseren. In hoofdstuk 3 is de Rekenkamer ingegaan op de werking / uitvoering van de voornaamste instrumenten die betrekking hebben op de balans van vraag en aanbod op de woningmarkt. Deze instrumenten zijn in het overzicht aangegeven met een stip (●).

Instrumenten	Toelichting	H3
Regelgeving		
Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV)	De PRV bevat algemene regels die gemeenten in acht moeten nemen bij het opstellen van hun ruimtelijke plannen. Hiertoe behoren onder andere regels ten aanzien van toekomstige woonlocaties. ²²⁸	●
Inpassingsplan	Deze instrumenten kunnen door de provincie op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ingezet worden. Zie het overzicht <u>Rolverdeling bij wonen</u> voor een toelichting per instrument.	●
Proactieve aanwijzing		
Formeel vooroverleg		
Zienswijze		
Reactieve aanwijzing		
Beroep		
Stimuleren woningmarkt		
Uitvoeringsverordening Subsidie BO	Op basis van de uitvoeringsverordening kunnen subsidies worden verstrekt voor activiteiten in het stedelijk gebied die gericht zijn op het realiseren van de ambities uit het Beleidskader BO en het Uitvoeringsprogramma BO. Uitgangspunt van de uitvoeringsverordening is maatwerk en instrumentontwikkeling in de praktijk. Specifieke knelpunten staan centraal, en daar worden instrumenten bij gezocht/ontwikkeld. ²²⁹	●
▪ Deskundigensubsidie		
▪ Subsidie uitplaatsing hinderlijke bedrijvigheid		
▪ Garantstellingen		
▪ Voorfinanciering		
▪ Financiële prikkel		
Expertise netwerk (voorheen FINC en wasstraat duurzaamheid)	De provincie kijkt samen met experts in werksessies naar specifieke oplossingen indien partijen bij de provincie met een probleem komen. Deze vorm van expertise inzet is maatwerk; de vraag staat centraal en niet de werkwijze van het netwerk. ²³⁰	●
Buitenboord motors	Ondersteuning van gemeenten en initiatiefgroepen bij collectief particulier en vernieuwend opdrachtgeverschap. ²³¹	●
Eigen opdrachten	Kennisontwikkeling van de provinciale organisatie. ²³²	
Pilots	Op onderwerpen waarop nog geen eenduidig antwoord is, of waar behoefte is aan experimenteren en ervaring op doen, worden pilots uitgevoerd. De pilots leiden tot algemene kennisontwikkeling. ²³³	

²²⁸ Provincie Utrecht (2019), www.provincie-utrecht.nl & Art. 3.19 Provinciale Ruimtelijke Verordening

²²⁹ Uitvoeringsverordening subsidie Binnenstedelijke ontwikkeling provincie Utrecht 2017 & Provincie Utrecht, e-mail, 20 februari 2019 & Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019

²³⁰ Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019 & e-mail, 20 februari 2019

²³¹ Provincie Utrecht, e-mail, 24 mei 2019

²³² Provincie Utrecht, e-mail, 20 februari 2019

²³³ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 24

Instrumenten	Toelichting	H3
Versnellingssteam	Het versnellingssteam helpt gemeenten met capaciteitsvraagstukken of specifieke deskundigheid met als doel het versnellen van woningbouwprojecten. ²³⁴	●
Aanjaagteam doorstroming	Team dat de doorstroming op de woningmarkt bevordert. Op het moment van schrijven (augustus 2019) nog in oprichting. ²³⁵	●
Symposium en Platform Aanpak Kantoren Transformatie (PAKT)	Platform waar een vaste groep van bestuurders, ambtenaren en marktpartijen kennis deelt, afstemming zoekt en afspraken maakt. Via het Platform wordt gezocht naar verbinding en commitment voor verdere samenwerking. ²³⁶	
Masterclasses organiseren	Opgedane kennis van het Expertise netwerk en de Buitenboord motors wordt gedeeld via werksessies (masterclasses), zodat anderen deze kennis direct in kunnen zetten binnen hun eigen gemeente of organisatie. ²³⁷	●
Communities of Practice	Periodieke ontmoetingen tussen collega's die zich met hetzelfde thema bezighouden om ervaringen te delen, ter inspiratie en om te leren. Op het moment van schrijven (augustus 2019) nog in oprichting. ²³⁸	
Netwerkbijeenkomsten Woningmarkt	Periodiek organiseren van bijeenkomsten rondom een bepaald actueel thema. Deelnemers kunnen met elkaar in gesprek gaan over knelpunten en/of oplossingen. ²³⁹	●
Bestuurlijk Netwerk Woningmarkt	Het Bestuurlijk Netwerk Woningmarkt komt periodiek bijeen om recente ontwikkelingen en knelpunten in de markt uit te wisselen en om daarover afspraken te maken. ²⁴⁰	●
Brochure "Het beste van twee werelden"	Brochure voor gemeenten over vernieuwd opdrachtgeverschap. ²⁴¹	
Challenges	Door de provincie georganiseerde wedstrijd waarbij initiatiefnemers, ontwikkelaars en gemeenten worden uitgedaagd om hun woningbouwproject te versnellen en te optimaliseren. ²⁴²	●
Afstemming en overleg		
Overleggen met gemeenten en regio's	De provincie heeft met elke afzonderlijke gemeente afspraken gemaakt in de vorm van een Ruimtelijke Agenda (RAG), welke de basis vormt voor structureel overleg tussen de provincie en gemeenten. Daarnaast sluit de provincie aan bij overleggen over wonen in de drie regio's in de provincie Utrecht. ²⁴³	●

²³⁴ Provincie Utrecht, e.a. (2018), Actie Agenda Woningmarkt 2018-2021, p. 14

²³⁵ Provincie Utrecht, e.a. (2018), Actie Agenda Woningmarkt 2018-2021, p. 20; Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019 & e-mail, 24 mei 2019

²³⁶ Provincie Utrecht, e-mail, 20 februari 2019 & Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 25

²³⁷ Provincie Utrecht, e-mail, 20 februari 2019

²³⁸ Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019 & Provincie Utrecht, e-mail, 20 februari 2019

²³⁹ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 25 & Provincie Utrecht, e.a. (2018), Actie Agenda Woningmarkt 2018-2021, p. 21

²⁴⁰ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 26

²⁴¹ Provincie Utrecht (2017), Brochure: het beste van twee werelden

²⁴² Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019 & Provincie Utrecht (2019), www.provincie-utrecht.nl

²⁴³ Provincie Utrecht, e-mails, 11 april & 24 mei 2019

Instrumenten	Toelichting	H3
Onderzoek en monitoring		
Planmonitor	Geeft inzicht in de plancapaciteit van woningen en woningbouwplannen in de gehele provincie. De informatie is zowel op provinciaal, regionaal als gemeentelijk niveau beschikbaar en is deels openbaar. ²⁴⁴	●
Woningmarktmonitor	Geeft inzicht in de ontwikkelingen op de woningmarkt en de daarmee samenhangende thema's op zowel provinciaal, regionaal als gemeentelijk niveau. ²⁴⁵	●
Kantorenmonitor	Geeft inzicht in de bezettingsgraad van kantoren. Heeft een relatie met wonen i.v.m. de transformatie van kantoren naar woningen. ²⁴⁶	
StaatvanUtrecht (wonen en woningbarometer)	De Staat van Utrecht bestaat uit 19 thema's op de gebieden mens, markt en milieu. De thema's geven gezamenlijk de huidige stand van zaken weer in de provincie. Wordt tweejaarlijks gepubliceerd en gaat deels over wonen. ²⁴⁷	
Locatieonderzoeken (omschreven in de AAW)	Onderzoeken waarbij de harde, zachte en potentiële locaties op een gestructureerde wijze per regio in kaart worden gebracht. ²⁴⁸	
Analyse van knelpunten bij woningbouwprojecten (omschreven in de AAW)	Eenmalig onderzoek uitgevoerd door Bureau Overmorgen om de belangrijkste knelpunten bij woningbouwprojecten in beeld te brengen en welke instrumenten daarop ingezet kunnen worden. ²⁴⁹	
Onderzoek Wonen in de provincie Utrecht	Eenmalig onderzoek door Stec Groep naar knelpunten, veranderrichtingen en oplossingen. ²⁵⁰	
Onderzoek doorstroming	Eenmalig onderzoek in samenwerking met SpringCo naar de doorstroming op de woningmarkt. ²⁵¹	

²⁴⁴ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 27

²⁴⁵ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 27

²⁴⁶ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 27 & Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019

²⁴⁷ Provincie Utrecht (2017), Uitvoeringsprogramma Binnenstedelijke ontwikkeling, p. 28 & Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019

²⁴⁸ Provincie Utrecht, e.a. (2018), Actie Agenda Woningmarkt 2018-2021, p. 13

²⁴⁹ Provincie Utrecht (2019), Statenbrief: Stand van zaken woningbouwontwikkeling (2019RGW30), p. 3

²⁵⁰ Provincie Utrecht, ambtelijk interview, 11 april 2019

²⁵¹ Provincie Utrecht, e-mail, 24 mei 2019

Bijlage A | Overzicht instrumenten

Dit overzicht is door de Rekenkamer gemaakt op basis van ontvangen documenten en gesprekken met de ambtelijke organisatie. Het overzicht bevat de instrumenten die de provincie inzet om de doelen met betrekking tot wonen te realiseren. In hoofdstuk 3 is de Rekenkamer ingegaan op de werking/uitvoering van de voornaamste instrumenten die betrekking hebben op de balans van vraag en aanbod op de woningmarkt. Deze instrumenten zijn in het overzicht aangegeven met een stip (●).

Instrumenten	Toelichting	H3
Regionale samenwerking en overleg		
Regionale Woonvisies	Regionale afstemming staat centraal in het woonbeleid van de provincie. Met dit instrument stemmen regio's samen hun visie op wonen af. Ze leggen vast hoe ze op regionale schaal het kwalitatieve en kwantitatieve woningaanbod meer in balans kunnen brengen. ¹⁵⁵	●
Verstedelijkingsalliantie	De Verstedelijkingsalliantie is een samenwerkingsverband van acht grote steden, de MRDH en de provincie Zuid-Holland die samenwerken om tot een versnelde ontwikkeling van woningbouwlocaties te komen. ¹⁵⁶	●
Netwerk Zuidelijke Randstad	Provincie Zuid-Holland, regio's en grote steden Rotterdam en Den Haag werken gelijkwaardig samen in dit publiek-publieke netwerk. Partners dragen bij in de vorm van kennis, capaciteit en (beperkte) middelen. ¹⁵⁷	●
Doorbraaktafels	Provincie, het Rijk en de gemeenten hebben in een woondeal afgesproken om samen op te trekken om de woningbouwproductie te versnellen. Dit wordt onder andere beoogd door het opzetten van doorbraaktafels waar de betrokken partijen samenwerken aan knelpunten. ¹⁵⁸	
Portefeuillehoudersoverleg Wonen & Verstedelijking	Portefeuillehoudersoverleg wonen (PoHo wonen), met bestuurders van de acht regio's, de gedeputeerde en een afgevaardigde van het Rijk. ¹⁵⁹	●
Bestuurlijke Tafel Ruimte, Wonen en Economie	Regionaal overleg waar de betrokken bestuurders van de gemeenten en de provincie aan deelnemen; vindt twee keer per jaar plaats. ¹⁶⁰	●
Onderzoek, monitoring en kennisdeling		
Woonbarometer	De Woonbarometer is ontwikkeld op verzoek van PS en geeft op basis van de meest actuele gegevens inzicht in ontwikkelingen op het gebied van wonen in Zuid-Holland. ¹⁶¹	●

¹⁵⁵ Provincie Zuid-Holland (2019), www.zuid-holland.nl

¹⁵⁶ Provincie Zuid-Holland (2017), Pamflet Verstedelijkingsalliantie

¹⁵⁷ Netwerk Zuidelijke Randstad (2019), www.zuidelijkerandstad.nl

¹⁵⁸ Provincie Zuid-Holland (2019), www.zuid-holland.nl

¹⁵⁹ Provincie Zuid-Holland, interview, 15 april 2019

¹⁶⁰ Provincie Zuid-Holland, interview, 15 april 2019

¹⁶¹ Provincie Zuid-Holland, interview, 15 april 2019 & Provincie Zuid-Holland (2018), Woonbarometer

Woningbehoefteraming (WBR)	Onderdeel van de Staat van Zuid-Holland. Elke drie jaar wordt voor de WBR de behoefte aan extra woningbouw berekend. Het is bedoeld als neutrale kwantitatieve basis voor het provinciale woningbouwbeleid. ¹⁶²	●
Trendraming	De Trendraming is een scenarioberekening van een demografisch model, waarbij de binnenlandse migratietrend per gemeente voor de komende tien jaar wordt doorgetrokken. Het geeft inzicht in de verhouding tussen woningbouwplannen tot de migratietrend en daarmee een beeld van de bijbehorende gewenste woningvoorraad. ¹⁶³	●
Viewer bestaande parkeerruimte	Met deze viewer kunnen partners inzien hoeveel bestaande lege parkeerplekken zich bevinden bij mogelijke nieuwbouwlocaties. ¹⁶⁴	●
Flexwonen	Met de handreiking en beleidsmaatregel rondom Flexwonen wil de provincie gemeenten stimuleren om te voorzien in woonruimte voor woningzoekenden die snel tijdelijke woonruimte nodig hebben. ¹⁶⁵	●
Planmonitor Wonen	De Planmonitor Wonen is het instrument om gegevens over woningbouwplannen te beheren voor de provincie, regio's en gemeenten. Deze gegevens worden gebruikt in voortgangsrapportages, woningmarktverkenningen en bevolkingsprognoses. ¹⁶⁶	●
Woonzorgwijzer	De WoonZorgwijzer is een instrument om de (lokale) beleidsvorming op het gebied van wonen, zorg en ondersteuning te faciliteren. Op een laag geografisch schaalniveau wordt inzichtelijk gemaakt waar mensen met een bepaalde aandoening wonen en welke beperkingen zij mogelijk ervaren. ¹⁶⁷	●
Leveren kennis en kunde in City Deal	De provincie heeft samen met het Rijk, de stedelijke regio's, gemeenten, bouwers, ontwikkelaars, financiers, en kennispartijen een City Deal Binnenstedelijk Bouwen en Transformatie gesloten. Het proces om tot de City Deal te komen duurde ongeveer 1,5 jaar en vanuit de provincie werd hierop vanaf het begin 1 fte fulltime en het laatste half jaar 1,5 fte ingezet. ¹⁶⁸	
Eenmalig onderzoek	De provincie heeft in de periode 2016-2019 meerdere onderzoeken laten uitvoeren rondom het thema wonen. ¹⁶⁹	

¹⁶² Provincie Zuid-Holland (2019), staatvan.zuid-holland.nl

¹⁶³ Provincie Zuid-Holland (2019), staatvan.zuid-holland.nl

¹⁶⁴ Provincie Zuid-Holland (2019), www.zuid-holland.nl

¹⁶⁵ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 4 juni 2019

¹⁶⁶ Provincie Zuid-Holland (2019), planmonitorwonen.nl & Provincie Zuid-Holland, interview, 15 april 2019

¹⁶⁷ Stichting In Fact (2019), www.woonzorgwijzer.info

¹⁶⁸ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 4 juni 2019

¹⁶⁹ Zie o.a.: REBEL (2018), Verkenning rol provincie bij verstedelijkingsopgave in Zuid-Holland; Fakton (2018), Katalyseren Woningbouw Zuid-Holland; Rigo Research & Advies (2017), Instrumentarium sturing op woonbeleid & Provincie Zuid-Holland (2017), Parkeren en Verstedelijking

Programma arbeidsmigranten	Dit programma ligt momenteel voor bij GS. Het programma kent de volgende 4 sporen: kennis ontwikkelen, het uitvoeren van pilots, het kennisdelen, een ketenbenadering gericht op het netwerk van partijen betrokken bij de huisvesting van arbeidsmigranten. ¹⁷⁰ Het programma levert input voor het ontwikkelen en aanpassen van het provinciaal beleid. ¹⁷¹	
Financiële stimulering en inzet capaciteit		
Vliegende brigade	Met de Vliegende Brigade wil de provincie gemeenten en andere organisaties helpen bij het versnellen van woningbouw en binnenstedelijke ontwikkelingsprojecten. Dit door middel van het snel en gericht menskracht leveren voor concrete knelpunten. ¹⁷²	●
Subsidieregeling spreiding sociale woningbouw	Er is door de provincie € 4 miljoen gereserveerd voor het opzetten van een stimuleringsmaatregel om voldoende sociale woningen en een betere spreiding daarvan in de Regio Rotterdam terug te bouwen. Vanuit het Nationaal programma Rotterdam-Zuid (NPRZ) wordt hier nog € 1 miljoen bijgelegd. ¹⁷³	●
Knelpuntenpot	Een subsidie waarmee projecten kunnen worden versneld die door financiële tekortkomingen niet van de grond dreigen te komen. ¹⁷⁴	●
Regelgeving		
Verordening Ruimte / Omgevingsverordening	Per 1 april 2019 heeft de Omgevingsverordening de Verordening Ruimte vervangen. Hierin staan de juridische regels en richtlijnen vastgelegd over de fysieke leefomgeving in Zuid-Holland. ¹⁷⁵	
Inpassingsplan	Deze instrumenten kunnen door de provincie op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ingezet worden. Zie het overzicht Rolverdeling bij wonen voor een toelichting per instrument.	●
Proactieve / Reactieve aanwijzing		
Formeel vooroverleg		
Zienswijze		
Beroep		

¹⁷⁰ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 4 juni 2019

¹⁷¹ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 14 oktober 2019

¹⁷² Provincie Zuid-Holland (2019), www.zuid-holland.nl

¹⁷³ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 4 juni 2019

¹⁷⁴ Provincie Zuid-Holland, e-mail, 4 juni 2019 & Fakton (2018), Katalyseren woningbouw Zuid-Holland

¹⁷⁵ Provincie Zuid-Holland (2019), Omgevingsverordening Zuid-Holland